

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Driftsøkonomi og konsekvenser af NH₃ tiltag - Hvad må det koste?

Seniorforsker Brian H. Jacobsen

**Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi
(IFRO)**

Ammoniak i landbrug og natur, 9. december 2014

Indhold

- ✓ **Fremtidens ammoniakemission fra landbruget**
- ✓ **Hvornår er noget for dyrt?**
  - **Driftsøkonomisk og samfundsmæssigt**

Tanker om fremskrivninger

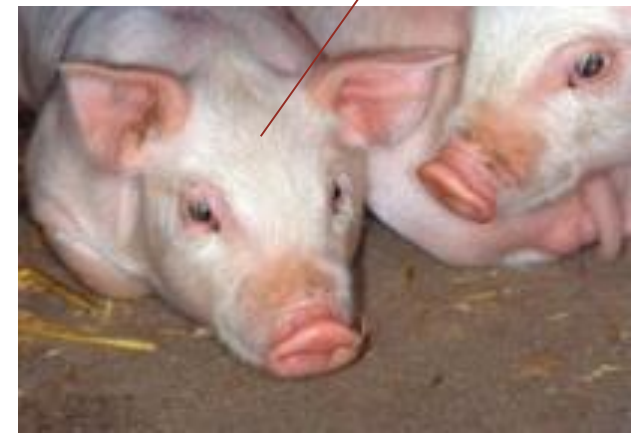
❖ Produktion og antal dyr (DCE 2013)

Malkeproduktion :	+17% i 2020
Antal søer :	-1% i 2020
Antal sl. svin prod. :	+ 10% i 2020

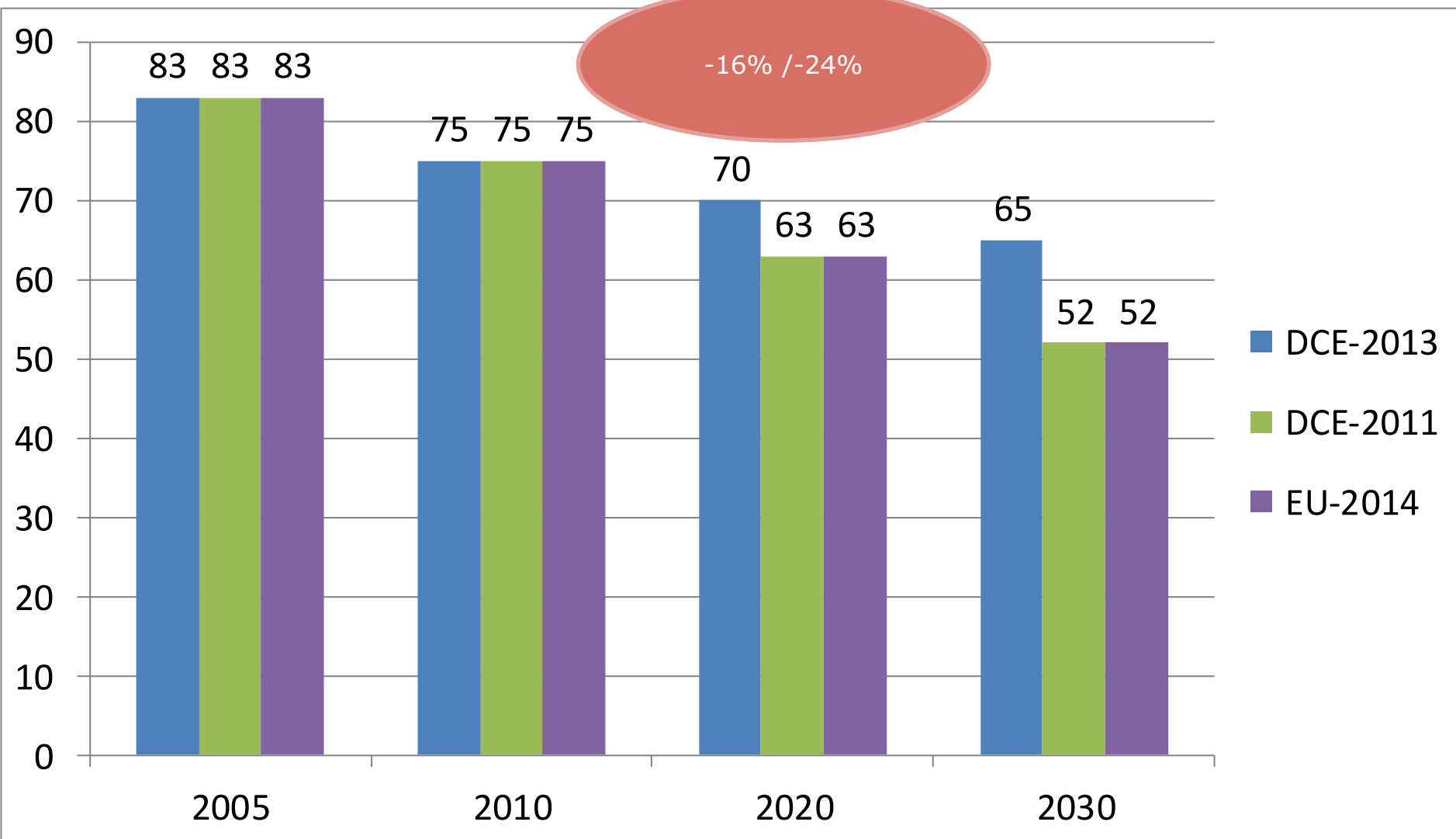
❖ Rammevilkår og priser

❖ Implementering af **ny teknologi** - Husdyrgodkendelser

Jeg vil gerne
til Rusland 😊

Ammoniakemission i Danmark (1000 ton NH₃-total) (2005-2030)

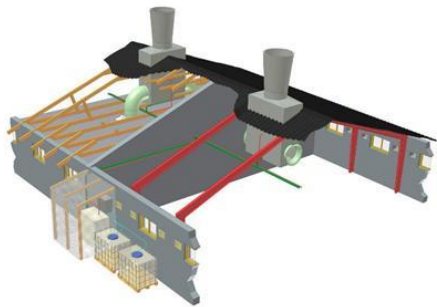
Virkemidler

Svineproduktion:

- Stalde (delvis spalter < 50%)
- Fodring
- Gyllekøling
- Luftrensning
- Forsuring

Delvise spalter

Luftrensning med syre

Luftrensning med biologisk filter

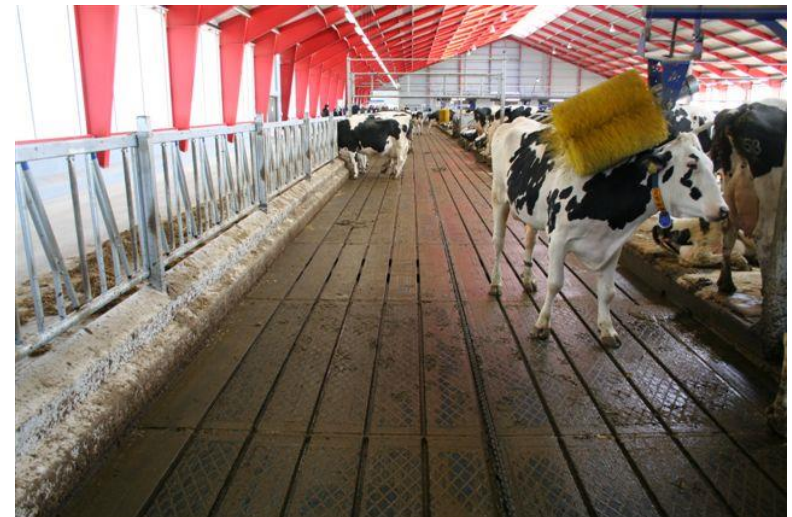
Telt over gyllebeholder

Virkemidler til at reducere NH₃

Malkekøer:

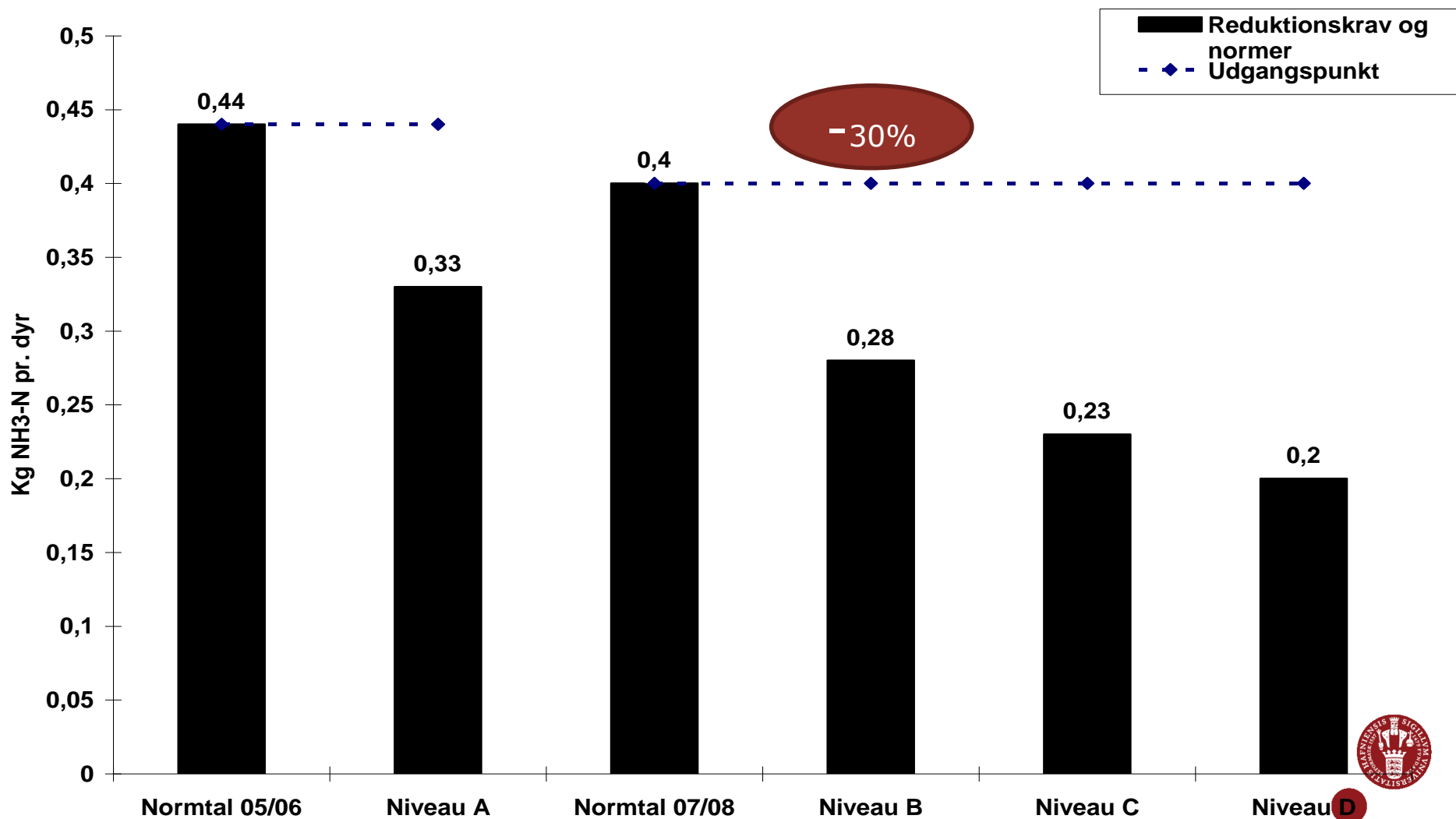
- Stalde
- Forsuring

Præfabrikeret gulv

- Udgangspunkt er normalt fra 2007/8
- Valg af referenceteknologi er vigtig
- Krav er nu 30% under referenceteknologien

Slagtesvin og referenceteknologi

Hvornår er det for dyrt?

- **Den bedste tilgængelige teknologi der ikke er for dyr** 😊

= Best Available Techniques Not Entailing Excessive Costs (BATNEEC)

- "bedste" betyder at teknologien er effektiv
- "tilgængelig" at teknologien kan implementeres i praksis, under økonomiske og teknologisk acceptable forhold (**cost og benefit**)
- "teknik" skal omfatte både teknologien og de nødvendige driftsledelsesmæssige forhold.

3 analysescenarier for slagtesvin - maksimale acceptable omkostninger

Scenarie	Max. Kr. pr. NH3-N	Max. Stigning i omkostninger af bruttoindkomst (%)	Max. emissions niveau (kg NH3-N/ Sl. svin
1	40	1	0,31
2	100	2	0,31
3	100	2	0,25 – 0,26

Scenario 1: Under 40 DKK /NH3-N og under 0,31 kg NH3 pr. sl. svin (% meromkostninger)

Tekno logi	Emission (kg NH3-/sl. svin)	Meromk. (%) (75-210 DE)	Meromk. (%) (210-750 DE)	Meromk. (%) (Gns.)
50-75% fast gulv	0,31	-0,1	-0,1	-0,1
50- 75% fast gulv + fast overdækning	0,28	0,6	0,4	0,5
Fast gulv og køling	0,29	1,0	0,8	0,9

Scenario 1: Omkostning under 40 kr/NH₃-N og emission under 0,31 kg pr. sl. svin (kr./kg NH₃)

Teknologi	Emission (kg NH ₃ -/sl. svin)	Omkostning (75-210 DE) (kr./kg NH ₃)	Omkostning (210-750 DE) (kr./kg NH ₃)	Omkostning (Gns.) (kr/kg NH ₃)
Drænet gulv	0,50	0	0	0
50-75% fast gulv	0,31	-3	-3	-3
50- 75% fast gulv + fast overdækning	0,28	12	8	10
Drænet gulv + forsuring	0,16	54	25	38

Analyse af de 3 scenarier (BAT)

Scenario	1	2	3
De samlede omkostninger (mio. kr.)	46	77	130
Meromkostning (%)	0,4	1,0	1,35
Reduktion i forhold til reference (%)	42	46	51
Samlet effekt (tons NH ₃ -N)	4.750	5.240	5.980
Antal teknologier (stk.)	3	5	2
Omkostningseffektivitet (kr./NH ₃)	10	15	22

Regulering baseret på analyse (slagtesvin)

	Gns. Emission (kg NH3/svin)	Reduktion (%)	Omk. Pr. sl. svin (kr/svin)	Miljøomk. (kr/kg NH3)
Baseline	0.44		0	0
75-210 LU	0.29	34	0 - 5	0 - 32
210-500 LU	0.26	41	4 - 5	22 - 28
> 500 LU	0.16	63	6 - 8	22 - 28

1 DE = 35 slagtesvin

- Reduktionskrav **stiger** med bedriftsstørrelse
- **Ensartede omkostninger** for alle bedriftsstørrelser
- National valg af BAT teknologier (ikke bedrift)

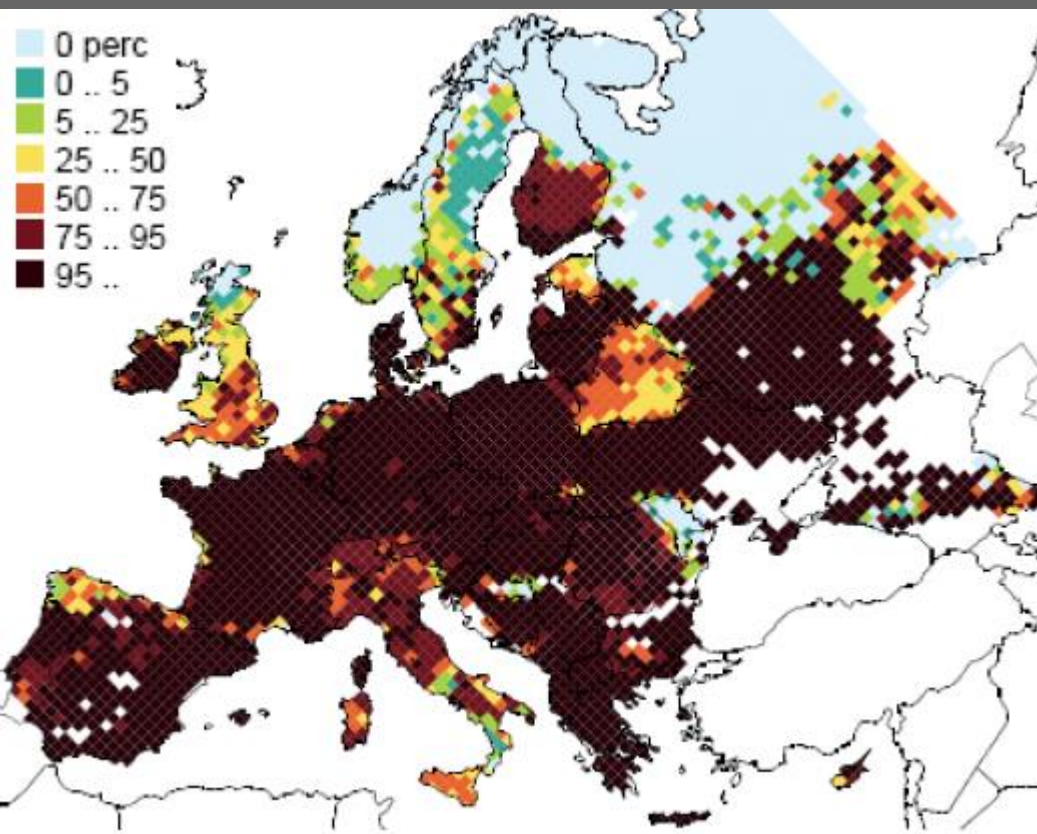

Skadesomkostninger (sundhedsomkostninger)

	Kr. pr kg NH3
Belgien	220 – 650
Holland	165 - 475
Tyskland	134 - 380
England	130 - 370
Danmark	60 – 170
Spanien	30 – 100

NEC 2020 analyse (Ilasa)

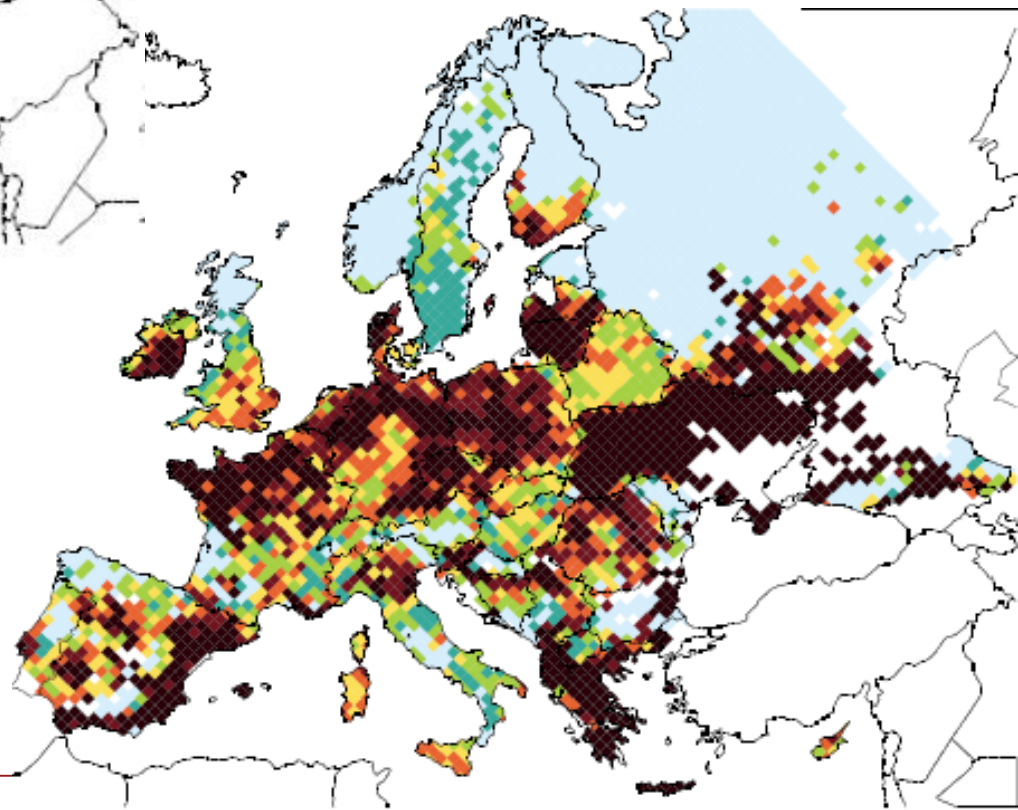

Year 2000

Ecosystem area with nitrogen deposition exceeding critical loads

Minimum possible (MMR)

Naturarealer med N-deposition over det kritiske niveau (% af areal)

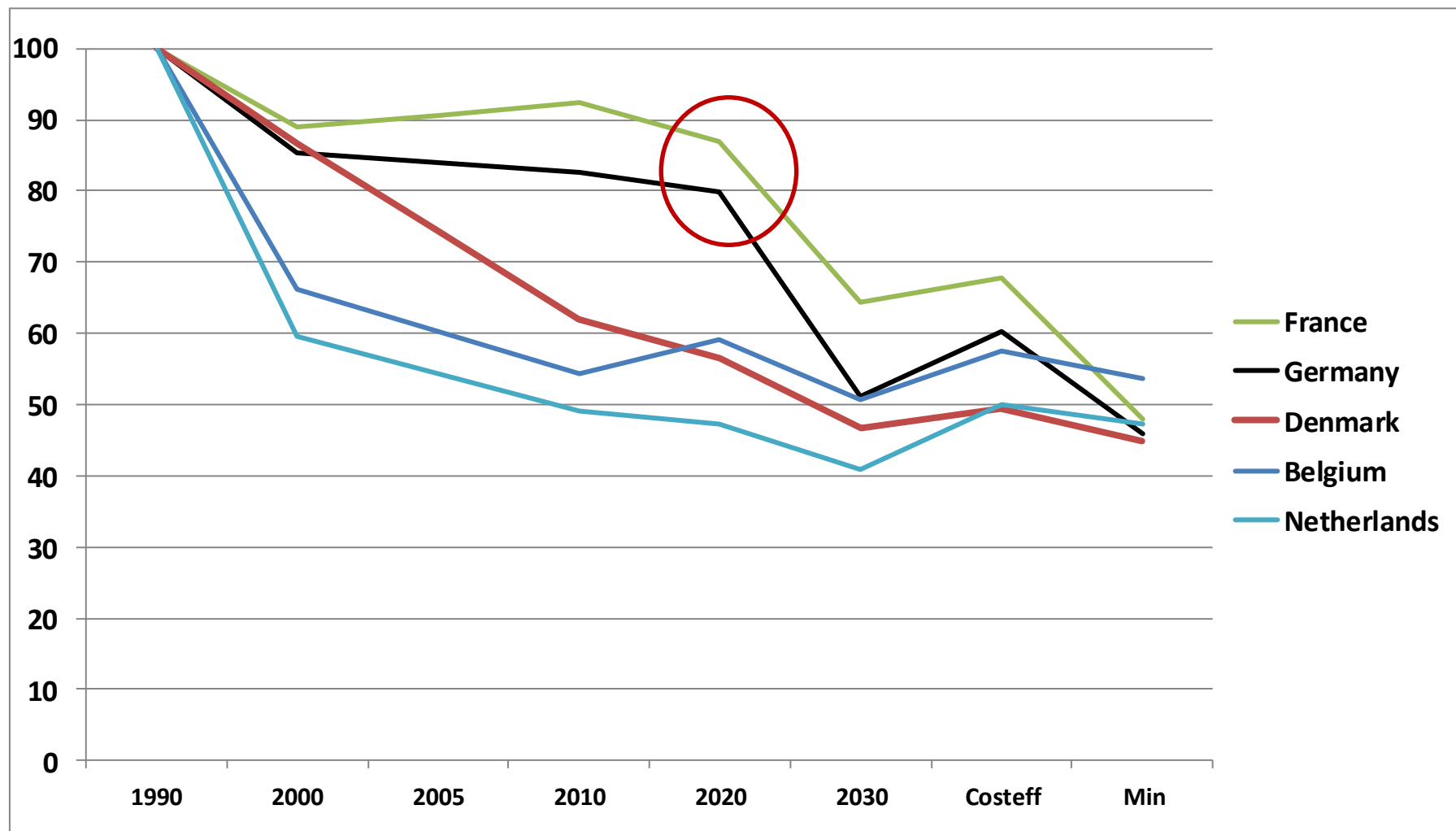
	2000	2020	Minimum
Tyskland	98	94	69
Belgien	95	88	63
Holland	94	87	76
Frankrig	98	87	50
Danmark	97	80	72
Spanien	88	72	48
England	28	17	11
EU 27	71	59	37

NEC 2020 analyse (Ilasa)

Fremtidig NH3 emission I EU - frem mod 2020 (EU 27) (index 100 = 1990)

PS: NEC beregningen ligger 6 kt under total NH3 i DK

Konklusion

- ✓ Danmark har reduceret **ammoniakemissionen** med ca. 40% de sidste 25 år ligesom lande som Holland og Belgien
- ✓ Mange af de **billige løsninger** er brugt, men DK har en **hurtig og effektiv** implementering af ny teknologi (fx forsuring) (men stadig **tung administrativ** procedure)
- ✓ De opstillede **krav** i forhold til bedste teknologi har givet og vil give en effekt
- ✓ De **krav** der stilles i luftdirektivet **kan nås** selv med stigning i husdyrproduktionen, men kræver fortsat implementering af ny teknologi
- ✓ Det koster yderligere **20-100 mio. kr.** årligt at nå 2020 målene alt efter udvikling i produktionen

Konklusion

- ✓ Der er behov for **reel vurdering af de omkostninger** og de beregninger som **IIASA** laver for Kommissionen i forhold til Danmark (NH₃ og Metan)
- ✓ **Skadesomkostningerne** i Danmark er stadig lidt større end omkostninger ved at implementere nye tiltag (cost < benefit) (50 kr./kg NH₃ < 60 – 170 kr./kg NH₃).
- ✓ De danske NEC krav frem mod 2020 synes lidt **hårde** set i forhold til de krav der stilles til andre lande (specielt **Tyskland**) når det vurderes på skadesomkostninger og naturpåvirkning. De skal så hente mere frem mod 2030.

Se mere på www.IFRO.ku.dk

Hansen, J.; Mikkelsen, M.H.; Albrektsen, R.; Dubgaard, A. og Jacobsen, B.H. (2014). **Scenarier for ammoniakemissionen fra Danmark i 2020 og 2030. IFRO rapport nr. 230.** Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet. 52 p. Juni 2014. **(publiceres snart....)**

Jacobsen, B.H. (2012). Reducing ammonia emission in Europe – cost, regulation and targets with focus on Denmark. **Journal of Agricultural Science and Technology A.** Volume 2, Number 3. ISSN: 2161-6256).

Jacobsen B. H. (2012) Reducing ammonia emission using the BATNEEC concept in Denmark. **Journal of Food Economics.** Vol. 9. (3) pp. 166-176.